

مردم جمهوری آذربایجان به استقبال عید نوروز می روند

نوروز بزرگترین و باشکوه‌ترین جشن در جمهوری آذربایجان به شمار می‌رود و به همین دلیل مردم این کشور با شور و اشتیاق خاصی به استقبال این عید خجسته می‌روند.

آران نیوز: عید نوروز در میان مردم جمهوری آذربایجان از ارزش خاصی برخوردار است و برگزاری آیین‌های عید نوروز در این کشور ریشه در آداب، رسوم، سنت و تاریخ گذشتگان داشته و به این جهت در بسیاری از رسوم با فرهنگ و هنر ایرانی وجوه مشترک زیادی دارد.

یکی از ویژگی‌های برگزاری عید نوروز در جمهوری آذربایجان اجرای آیین‌های استقبال از نوروز می‌باشد که یک ماه مانده به این عید آغاز و در چهار، سه شنبه آخر ماه اسفند اجرا می‌شود که در این گزارش به آن پرداخته می‌شود.

در جمهوری آذربایجان روز سه شنبه هفته 'چرشنبه آخسامی' نام دارد و مردم این کشور چهار سه شنبه آخر ماه اسفند را در استقبال از عید نوروز به ترتیب 'سو چرشنبه سی' (چهارشنبه آب)، 'اد چرشنبه سی' (چهارشنبه آتش)، 'تورپاق چرشنبه سی' (چهارشنبه خاک) و 'آخیر چرشنبه سی' یا 'یل چرشنبه سی' (چهارشنبه باد) نامیدند.

این سنت به رسم یاد آوری چهار عنصر تشکیل دهنده زمین، آب، باد، خاک و آتش نام گذاری شده است. البته جشن‌های این روزها در شب سه شنبه صورت می‌گیرد. عنوان‌های مذکور چهارشنبه‌های آخر سال بر باورهای مردم آذربایجان درباره فرا رسیدن بهار و پایان فصل زمستان تکیه داشته که در اول آتش افروخته می‌شود و باد آن را به قله کوه‌ها برده برف‌ها را آب می‌کند و این آب به دامنه کوه‌ها و مراتع جاری شده خاک را جانی دوباره می‌دهد و از این خاک رویش سبز زندگی آغاز می‌شود.

در چهارشنبه آخر سال همانند مراسم چهارشنبه آخر سال در ایران، مردم در حیاط خانه‌ها یا در محله‌ها، آتش روشن می‌کنند و هرکس به اندازه توانایی خود از روی آتش می‌پرد و می‌گوید همه دردها و رنج‌هایم روی آتش ریخته شود.

روشن کردن آتش در چهار سه شنبه شب آخر ماه اسفند در جمهوری آذربایجان با علاقه خاصی اجرا می‌شود و در همان شب در همه محلات شهر باکو و شهرها و شهرستانهای این کشور می‌توان شاهد آیین نوروزی شد، بطوری که رسانه‌های جمهوری آذربایجان اخیراً عکس‌های جمع شدن رییس جمهوری آذربایجان همراه با اعضای خانواده در اطراف آتش نوروزی در یکی از این سه شنبه شب‌ها را منتشر کردند.

مردم جمهوری آذربایجان به چهارشنبه آخر سال که در این کشور به آن چرشنبه آخسامی می‌گویند ارزش و توجه خاص قابل هستند و در سفره شام این شب انواع غذاها و بخصوص غذای تهیه شده از ماهی پخته می‌شود.

در این کشور بر اساس باورهای دیرینه نوروزی بر سر سفره چهارشنبه آخر سال و عیدی باید همراه با انواع غذاها حتماً غذای تهیه شده از ماهی وجود داشته باشد.

در فولکلور مردم جمهوری آذربایجان هرچند هفت سین در سفره عیدی مطرح است ولی چندان هم رعایت نمی‌شود.

مراسم «پاپاق آتماق» یا کلاه گردانی از جمله آیین‌های اجرا شده در چهارشنبه آخر سال است که اکثراً پسرها در آن شرکت دارند.

آنها در خانه همسایه را می‌زنند و صاحب خانه در کلاه آنها چیزهای خوردنی مانند شکر بوره، باقلوا، فندق، سیب و شکلات می‌گذارد.

بعضی دختران نیز در این شب فال گوش می‌ایستند که به زبان آذری 'قولاخ فالی' می‌گویند. آنها مخفیانه به سخنان همسایه گوش می‌دهند و آن‌ها را به نیکی تفسیر می‌کنند. مردم جمهوری آذربایجان به واسطه اعتقاد به آیین و مراسم نوروز برای با شکوه تر انجام شدن جشن نوروز از جمله چهارشنبه آخر سال تدارک ویژه‌ای می‌بینند و تهیه لوازم و مواد

مورد نیاز برای سفره چهارشنبه آخر سال و عیدی از جمله این تدارکات می‌باشد.

با توجه به این که مردم جمهوری آذربایجان در طول تاریخ ارزش زیادی به عید نوروز قایل هستند این عید خجسته در فولکلور مردم این کشور انعکاس گسترده داشته است.

همچنین در رابطه با عید نوروز از جمله چهارشنبه قبل از این عید در تحقیق مراسم‌های سنتی مردم جمهوری آذربایجان مطالعات زیادی در این کشور انجام گرفته است.

عید نوروز پس از فروپاشی شوروی و کسب استقلال ملی جمهوری آذربایجان در سال 1991 میلادی بطور رسمی در این کشور جشن گرفته می‌شود.

در زمان شوروی سابق مردم آذربایجان این عید را فقط در داخل خانواده برگزار می‌کردند و زمامداران شوروی یک بار در سال 1966 اجازه برگزاری جشن این عید را بطور رسمی در آذربایجان صادر کردند و در همان سال نوروز در این جمهوری بطور شکومند برگزار شد؛ ولی در سال‌های بعد و تا فروپاشی شوروی محدودیت‌هایی برای برگزاری رسمی این عید

خجسته اعمال شد.

در حال حاضر نوروز از جمله آیین‌ها در سراسر جمهوری آذربایجان است و در رابطه با نوروز بعنوان یکی از عمده‌ترین عید رسمی این کشور امسال 9 روز تعطیل رسمی اعلام شده است.